

POSTANOWIENIE

Dnia 23 marca 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jacek Grela

w sprawie z powództwa J. S.
przeciwko P. spółce akcyjnej w W.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym 23 marca 2023 r. w Izbie Cywilnej w Warszawie,
na skutek skargi kasacyjnej powódki
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi
z 29 czerwca 2021 r., sygn. akt I ACa 1188/20,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej;**
- 2. nie obciąża powódki kosztami postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 7 października 2020 r. Sąd Okręgowy w Łodzi oddalił powództwo J. s. przeciwko P. S.A. w W. o zapłatę kwoty 112 500 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 28 października 2018 r. do dnia zapłaty z tytułu zadośćuczynienia za naruszenie jej dóbr osobistych w postaci więzi rodzinnej (relacji małżeńskiej), łączącej ją z mężem J. S., poszkodowanym w wypadku komunikacyjnym.

Wyrokiem z 29 czerwca 2021 r. Sąd Apelacyjny w Łodzi oddalił apelację powódki.

W skardze kasacyjnej powódka, jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania, wskazała na przesłankę przedsądu przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Zdaniem skarżącej skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W judykaturze już wielokrotnie wypowiedziano się na temat charakterystyki skargi kasacyjnej (zob. postanowienie SN z 13 czerwca 2018 r., II CSK 71/18). Wskazano tam m.in., że skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej.

Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony - co należy podkreślić - wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c., nie zaś merytorycznej oceny skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

Skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., gdy w sprawie doszło do kwalifikowanego: oczywistego naruszenia prawa, widocznego od razu, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby głębszej analizy. Konieczne było zatem wykazanie, że Sąd drugiej instancji w sposób oczywisty naruszył przepis jasny i jednoznaczny, którego wykładnia i stosowanie nie budzi żadnych wątpliwości (zob. m.in. postanowienia SN: z 8 marca 2002 r. I PKN 34/01, OSNP 2004, nr 6, poz. 100; z 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49 i z 11 stycznia 2008 r. I UK 285/07).

W skardze kasacyjnej nie powołano argumentów, które mogłyby świadczyć, że w sprawie doszło do oczywistego naruszenia prawa oraz że w wyniku takiego naruszenia zapadło w sądzie drugiej instancji orzeczenie oczywiście wadliwe. Uzasadnienie wniosku stanowi w istocie próbę zaangażowania Sądu Najwyższego

do kolejnej weryfikacji instancyjnej prawidłowości dokonania przez Sąd drugiej instancji ustaleń faktycznych i oceny prawnej w sprawie, co nie jest celem postępowania kasacyjnego i nie może skutecznie uzasadniać wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ze względu na przesłankę przedsądu przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Należy podkreślić, że w orzecznictwie przyjmuje się, że naruszenie więzi rodzinnej (małżeńskiej) między najbliższymi członkami rodziny w sposób uzasadniający roszczenie oparte na art. 446² k.c. (w poprzednim stanie prawnym na art. 448 k.c.) można przyjąć jedynie w okolicznościach wyjątkowych, w których doszło do faktycznej niemożności nawiązania i utrzymania kontaktu z bezpośrednio poszkodowanym z powodu ciężkiego i głębokiego stanu upośledzenia jego funkcji życiowych. Dotyczy to zatem najcięższych i nieodwracalnych uszczerbków na zdrowiu, wiążących się z dotkliwą, niekończącą się krzywdą, porównywalną z krzywdą związaną z definitywną utratą osoby najbliższej (zob. wyrok SN z 25 listopada 2021 r., I PSKP 10/21).

Biorąc to pod uwagę Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej, nie znajdując też okoliczności, które obowiązuje jest brać pod uwagę z urzędu w ramach przedsądu.

Z uwagi na trudną sytuację materialną i życiową powódki, o kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 102 w zw. z art. 108 § 1, art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c.